

Smuteční obřady za zesnulou královnou trvaly několik dní. Jediný, kdo se jich neúčastnil a nepřišel ani na samotný pohřeb, byl Václav IV. V době Johanina pohřbu se sebral a odjel z Prahy na svůj oblíbený hrad Žebrák.

Skutečnost, nebo výmysly nepřátel?

Celá řada jeho skutků byla zvláště z dnešního pohledu docela odpuzivá. Jen nesnadno se rozlišuje, kdy jde o skutečnost a kdy o pomluvy jeho současníků, kteří ho neměli rádi. Král údajně například rád pobýval ve společnosti kata, který ho doprovázel při nočních toulkách Prahou. Rovněž se šušalo, že když mu jeho vlastní kuchař nepodal žádané jídlo, nechal ho nabodnout na rožeň a usmažit.

Církev mu zase nikdy nezapomene jeho přímou účast na mučení generálního vikáře Jana z Pomuku neboli Jana Nepomuckého. Později vytvořená legenda vypráví, že Jan z Pomuku byl zabit kvůli tomu, že nechtěl porušit zpovědní tajemství a prozradit, „s kým (královna) přebývá“. Ve skutečnosti ale spíše doplatil na královny neshody s pražským arcibiskupem Janem z Jenštejna. Dokonce se ukazuje, že možná žádný Jan z Pomuku vůbec neexistoval a že celá historka je vymyšlená i s jejími aktéry.

Augustinián Ondřej z Řezna o Václavovi IV. napsal, že „jej učinila proslulým špatná pověst...“ Možná to byl důvod, proč král po smrti své první manželky s další svatbou nijak nespěchal. Ani v tom se tedy nijak nepodobal svému otci. Když zemřela druhá manželka jeho otce Karla IV., zůstal tento legendární panovník vdovcem jen 114 dnů. Pak se oženil s matkou Václava Annou Svidnickou.

Václav ale neměl naspěch až do doby, než do Prahy přijel bavorský vévoda Fridrich, na jehož dvoře vyrůstala Žofie, dcera Jana Mnichovského. Za sto let panování Lucemburků v Čechách to byl první a také poslední případ, kdy nejspíše nešlo o politicky a mocensky diktovaný sňatek. Rozhodující byla zřejmě jen krása mladičké princezny, která přitahovala panovníka.

Obnovit prestiž českých měst

Václav IV. ale měl i své dobré stránky. Byl na svou dobu velmi vzdělaný a duchaplný, vynikal se v umění, a pokud se nacházel v dobrém rozmaru, byl také skvělým společníkem. Nakolik jsou zprávy o Václavovi pravdivé, se dnes dá jen těžko s jistotou určit, skutečností ale je, že přes všechny problémy to byl právě Václav IV., který ze všech českých králů přemyslovského a lucemburského rodu se děl na trůně nejdéle. ■

LUMÍR PECOLD

Foto: autor

VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr

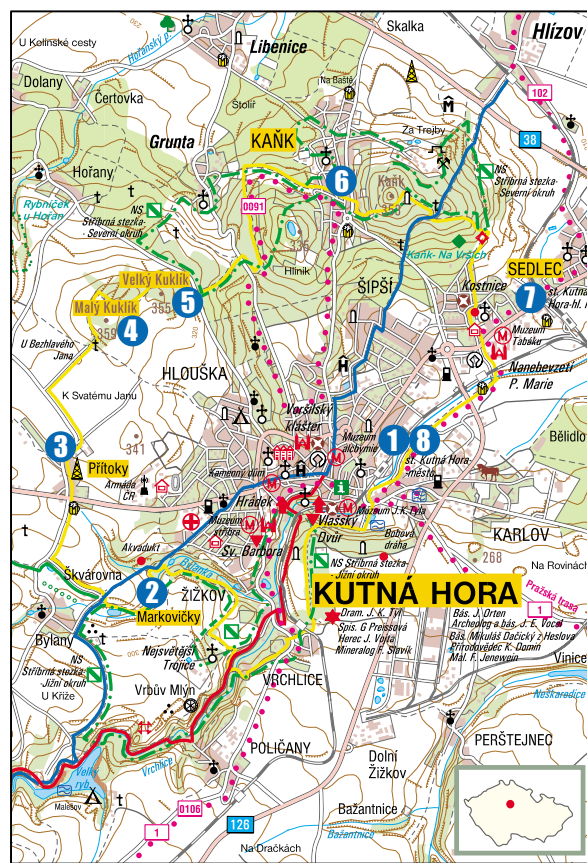
Kolem Kutné Hory

TIP NA VÝLET

Dvacetkilometrový výlet, kterým si můžete obohatit návštěvu Stříbrného v Kutné Hoře, začneme u železniční stanice Kutná Hora-město. Odtud se vydáme po žluté značce (z níž vlastně nesejdeme celý dnešní výšlap) po rovinách k pozdně gotickému hřbitovnímu kostelu Nejsvětější Trojice z 15. století. V letech 1488 – 1504 byl upraven nákladem Jana Smiška z Vrchovišť. Po požáru v roce 1817 byl obnoven a v 90. letech 18. století restaurován L. Láblerem. Kostel má gotická lomená okna s původními kružbami a na severní straně hroty profilovaný portál. Trojlodí zdobí křížová klenba, nesená dvěma páry válcových sloupů.

Další úsek cesty vede přes Markovičky a Přitoky na rozcestí U Bezhavého Jana a dál po žluté ke kopcům Malý Kuklík (359 m) a Velký Kuklík (355 m), kde se nám nabízí krásný pohled na město. Ovocnými sady projdeme obcí Grunty a do obce Kaňk. Do nitra stejnojmenného vrchu (353 m) se v 16. století přesouvaly doly, protože se rudná ložiska vlivem překročné těžby vyčerpávala. Vystoupáme až na vrchol kopce k přírodní rezervaci Kaňk (také zvané Na Vrších) a dojdeme do městské části Sedlec.

Zde nás zaujme především bývalý cisterciácký klášter s kostelem Nanebevzetí Panny Marie, založený v roce 1142. Konvent byl zničen v poslední čtvrtině 13. století, pak znovu vybudován raně goticky. Další pohroma přišla za husitských válek, kdy je roku 1421 vypálila kališnická vojska. Dlouhá léta pak zůstal klášter opuštěn,

TRASA: 1. Kutná Hora žst. – žlutá: 2. kostel Nejsvětější Trojice – Markovičky – 3. Přitoky – 4. Malý Kuklík – 5. Velký Kuklík – 6. Kaňk – 7. Sedlec – 8. Kutná Hora (20)

MAPA: Střední Posázaví, turistická mapa 1:50 000, edice KČT č. 34

důstojné obnovy se dočkal až v 17. století. Konventní budova byla nově postavena v letech 1709 – 1718 a 1753 – 1759. V roce 1784 se dostal na seznam klášterů zrušených josefínskými reformami. Areál byl potom přestavěn na tabákovou továr-

nu, která je zde dosud. Mimořádně cennou památkou je především klášterní kostel. Dnešní podobu získal chrám během umělecky velmi cenné úpravy ve stylu barokní gotiky v letech 1702 – 1709 za účasti P. I. Bayera a zejména J. B. Santiniho.

Naproti klášteru si nenechte ujít hřbitovní kostel Věch svatých s kostnicí, původně gotický z doby kolem roku 1400. V kostnici, zřízené Santinim roku 1709, jsou umístěny kosterní pozůstatky více než 30 tisíc obětí moru a válečných událostí, do současné podoby uspořádané v roce 1870 z podnětu Karla Schwarzenberka. Z lidských lebek a kostí je uspořádán oltář, pozoruhodný je také lustr, obsahující všechny kosti lidského těla. Kostí zde prý po léta rovnal slepý řeholník.

Od kláštera v Sedlci se vrátíme zpět do Kutné Hory.

Kostnice v sedleckém klášteře